

POSUDEK

vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta/studentky: Martin Kovářik

Název práce: Statut Norimberského tribunálu (IMT) ve světle zásady *nullum crimen sine lege*

Titul, jméno a příjmení vedoucího práce: Mgr. Jaroslav Větrovský, Ph.D.

Pracoviště vedoucího práce: ZČU, Právnická fakulta, Katedra mezinárodního práva

Předložená diplomová práce (DP) představuje již druhý pokus diplomanta předložit náležitý odborný text způsobilý obhajoby. Předchozí text byl diplomantovi vrácen s tím, že DP vykazuje natolik závažné nedostatky, formální i obsahové, že ji k obhajobě nelze doporučit. Diplomantovi bylo uloženo práci předělat, a sice odstranit gramatické chyby i stylistické nedostatky, doplnit zkoumání o primární prameny, náležitě pracovat se sekundárními prameny a změnit obsah tak, aby odpovídal zadanému tématu. Podstatou mého posudku tak bude zejména ověřit, zda byly uvedené nedostatky odstraněny.

Na úvod podotýkám, že poslední komunikace s diplomantem proběhla přibližně v polovině března 2024, kdy mně dotyčný zaslal návrh své DP o rozsahu asi 10 stran. Možnost seznámit se s předloženou prací jsem tedy měl až po jejím odevzdání. Žádné komentáře a připomínky jsem k ní nemohl uplatnit dříve.

K hodnocení DP přistoupím jak z hlediska formálních náležitostí práce, tak jejího obsahu. V obou případech se zaměřím především na skutečnosti, které byly diplomantovi vytýkány v minulém posudku.

1. Gramatické chyby a jiné jazykové nedostatky – Předložená DP vykazuje v tomto ohledu značné zlepšení. Gramatické chyby jsou v ojedinelé. Také jazyk, kterým je práce psána, dosáhl vyššího stupně kultivovanosti, byť od standardu „odborného jazyka“ se na mnoha místech notně vzdaluje. Diplomant na mnoha místech používá hovorová slova či syntaktické vazby.

2. Práce s primárními prameny – I v tomto ohledu práce dosáhla podstatného zlepšení. Zatímco v minulém textu diplomant v podstatně ignoroval relevantní primární prameny, v předložené DP se snaží zahrnout do svého zkoumání Statut i rozsudek IMT. Kromě toho se diplomant zabývá též některými klíčovými smlouvami, jako byly zejména Briand-Kellogův pakt a čtvrtá Haagská úmluva (o zákonech a obyčejích pozemní války). Nutno však dodat, že diplomant tyto smlouvy na většině míst pouze cituje, případně je parafrázuje, a to v rozsahu, který je pro práci zbytečný.

3. Práce se sekundárními prameny – Práce s literaturou tvořil jeden z hlavních nedostatků předchozí verze DP a nejinak je tomu i u předložené DP. Diplomantovi bezesporu nelze upřít, že použitá sekundární literatura je vhodně zvolena, je dostatečně početná a zahrnuje mnohé zajímavé tituly. Práce s nimi však pokulhává stejně, jako tomu bylo u předchozího textu DP. Ve většině kapitol diplomant postupuje tak, že si zvolí jeden dominantní pramen, z něhož opisuje dlouhé pasáže. Prameny však vzájemně nekonfrontuje, ani s nimi nevchází v dialog.

Další problém představuje způsob vytváření průběžných odkazů (poznámek pod čarou). V zásadě platí, že všechny informace musí být spojeny se svými zdroji, ledaže se jedná o diplomantovy původní myšlenky nebo obecně známé informace. Na téměř 60 stranách textu odkazuje diplomant ke zdrojům celkem 34 krát. Rozhodně ale nelze říci, že na místech, na kterých odkaz chybí, uvádí diplomant vlastní či obecně známá hodnocení nebo fakta. Spíše je tomu tak, že základní pravidla týkající se práce se sekundárními prameny nebyla dodržena. Jak již bylo uvedeno, diplomant do své práce přenáší dlouhé pasáže ze sekundárních zdrojů, často i několik stran v kuse. Na konci textu pak uvede jeden odkaz pod čarou, přičemž z DP není vůbec zřejmé, zda ze zdroje převzal pouze jednu větu, jeden odstavec, anebo (jako tomu bylo v případě diplomanta) několik stran. Práce tak sice obsahuje množství zajímavých informací, avšak z DP není zřejmé, zda jde o diplomantova vlastní stanoviska a hodnocení, nebo jde o stanoviska převzatá, případně odkud byla převzata.

4. Obsah práce – Obsah práce dosáhl oproti minulému textu částečného zlepšení. DP již neobsahuje zásadní nedostatky svědčící o nedostatečných znalostech diplomanta a více se zaměřuje na hodnocení aplikace zásady *nullum crimen*. I v tomto případě však lze poukázat na některé podstatné nedostatky. Zaprvé, práce má repetitivní strukturu. Diplomant se k otázce porušení zásady opakovaně vrací, přičemž často několikrát opakuje jedny a tytéž informace. Zadruhé, chybí hlubší analýza toho, co vlastně zásada *nullum crimen* znamená. Diplomant s ní pracuje, jakoby byl její obsah zcela neproblematický. Tak tomu ovšem není. Zatřetí, není příliš jasné, jakým způsobem se k zásadě vztahují některé argumenty obhajoby před IMT, které diplomant zkoumá, jako je např. argument založený na rozkazu nadřízeného.

Celkově tedy lze říci, že předložená DP vykazuje vyšší kvalitu, než tomu bylo u její předchozí verze. I nadále však obsahuje množství nedostatků, na které bylo poukázáno výše a pro které ji nemohu hodnotit lépe než stupněm „dobře“.

Navrhuji, aby se v rámci obhajoby diplomant pokusil obhájit svůj závěr, podle kterého zásada *nullum crimen* byla porušena v případě kategorie zločinů proti lidskosti (s. 55) a zohlednil při tom zprávu Komise pro odpovědnost původců války z roku 1919 (na kterou diplomant odkazuje na s. 28).

V Praze dne 13.5.2024

Mgr. Jaroslav Větrovský, Ph.D.